

MELDURIN

Rigmor Dam

SKÚLA- LEIÐSLURNAR SKULU MENNAST SO TÆR KUNNU MENNA LÆRARARNAR

Tað liggur í kortunum og í samgonguskjalinum, at skúlaleiðslurnar og lærarar skulu uppstigast

Árni Gregersen

Skúlaverkið og fólkaskúlin eru grundarlagið undir allari føroyskari menning.

– Tí er tað so avgerandi, at vit fáa skúlaøkið uppá eitt hægri støði enn tað er í dag. Vit mugu syrgja fyri, at øll børn og ung fáa avbjóðingar, har tey eru.

Rigmor Dam, landsstýrskvinna við kenslumálum, hevur ein brennandi áhuga fyri føroyska fólkaskúlanum.

Hon er sjálv útbúgvinn lærari og hevur greiðar meiningar um, hvat skal gerast fyri at menna fólkaskúlan.

– Fyrst skulu vit menna og uppstiga skúlaleiðslurnar, tí tað eru tær, sum skulu syrgja fyri, at skúlalærarnir fáa endurútbúgvingar, so tey kunnu geva bestu frálærana, sigur hon.

Rigmor Dam vísir á, at tað er neyðugt at menna lærarar, so tey kunnu fylgja við tí menning, sum er á øllum økjum.

– Sagt verður, at eftir sjei árum, so er talan um nýggja vitan á øllum økjum. Tí kanst tú ikki vænta, at ein, sum er útbúgvinn lærari frá sjeiti-árunum, kann halda fram at vera ein góður lærari, fær hann ikki nýggja vitan. Tað sigur seg sjálv.

Leiðslurnar fyrst

Tað er sjálvandi eitt stórt og tungt stig at taka at endurútbúgva allar skúlalærarnar.

Tí hevur landsstýrskvinnan sett sær fyri, fyrst at uppstiga skúlaleiðslurnar.

– Hetta kostar sjálvandi pening, men ikki so nógv, at tað ikki ber til. Fyri at vit kunnu fáa eina betri læraramanning, so haldi eg, at vit fyrst og fremst skulu menna leiðslurnar, sum so skulu menna lærarnar, sigur hon.

Førleikamenningin er avgerandi fyri, at samlaða støðið í fólkaskúlanum verður lyft upp.

Ein partur av hesi upp-

stigan er at syrgja fyri, at lærarnir til eina og hvørja tíð megna at geva næmingum avbjóðingar, har teir eru.

Rigmor Dam sigur eisini, at eftir hennara høvdi, so skulu skúlarnir eisini savnast í hóskaði eindir við góðari fakligari leiðslu.

– Her hugsar eg ikki um tímar og tímatalvur, men um sjálva læringina. Eg sigi heldur ikki, at skúlanir skulu gerast nógv størri, men at vit heldur skipa teir í hóskaði eindir.

Ikki leggjast til kommunurnar

Røddir hava verið frammi um, at skúlarnir skulu flytast til kommunurnar at taka sær av. Hesum tekur landsstýrskvinnan ikki undir við.

Í dag er tað soleiðis, at kommunurnar syrgja fyri skúlunum og teimum amboðum, sum skúlin hevur fyri neyðini, meðan landið hevur lærarnar undir sær og eisini lesiætlanir v.m.

– Orsøkin til, at eg eri ímóti at leggja skúlarnar út til kommunurnar, er fyrst og fremst, at eg haldi vit skulu hava en góðan og javnan fólkaskúla. Eitt gott tilboð til allar fólkaskúlanæmingar í Føroyum – uttan mun til, hvørjari kommunu tey búgva í, sigur hon.

Hon sær eisini fegin, at eitt sindur meira autonomi kemur út í skúlarnar, tí lesiætlanir og ávísingar annars eru dæmstýrandi.

Føroya Lærarafelag er eitt sterkt fakfelag, sum landsstýrskvinnan heldur nógv onnur fakfeløg kundu lært av.

Tey duga sera væl at seta skúlan á dagsskránna, men tey eru eisini viðspælarar, sum duga sera væl at ítalu seta teir trupuleikar, sum eru at siggja á undirvísingarkøinum.

Miðnám

Landsstýrskvinnan við undirvísing hevur eisini mið-

námsskúlarnar undir sær. Í lýtuni er tað miðnámsskúlin Glasir, sum fyllir ómetaliga nógv.

– Eg eri sera spent til skúlin verður tikin í brúk, tí eg vænti hetta veruliga fer at draga tey ungu til sín. Tað er vanliga soleiðis, at tey ungu fara har sum ung eru frammanundan og hesin skúlin fer at savna tey, sigur hon.

Í sambandi við, at skúlin í Marknagili verður liðugur, so verður arbeitt við, hvat gerast skal við skúlarnar, sum nú fara at standa tóm.

– Vit eru í samráðingum við Tórshavnar kommunu um eitt gerðabýti, har vit fáa Venjingarskúlan og kommunan fær Handilsskúlan afturfyri. Tekniski skúlin verður settur til sølu, men viðvíkjandi bygningunum í Hoydølum er ongin avgerð tikin enn, sigur Rigmor Dam.

Venjignarskúlin á Frælsinum í Havn er ætlaður

at verða partur av einum kampus.

– Vit mugu skapa eitt lestrarumhvørvi í Føroyum. Tað fer at gera, at føroyingar fara at velja at lesa meira í Føroyum enn nú. Ikki tí tey ikki skulu fara uttanlands at lesa eisini, men tað er ein stórur fyrimunur um tey lesa meira enn nú í Føroyum, sigur landsstýrskvinnan.

Vinur og figgingdi

Landsstýrskvinnan er ógvuliga nógv upptikin av nýggju tøkni, sum ger, at tað ber til at lesa, so at siga hvar tú enn býrt.

– Hetta er eisini ein avbjóðing. Fólk kunnu í veruleikanum sita heima, einsamøll, og lesa, tí alt udnirvísingartilfar í dag finst á netinum. Tað er ein stórur fyrimunur, men tað kann eisini kosta okkum sosialt, heldur hon.

Millum annað tí heldur hon, at tað er ómetaliga avgerandi, at vit fáa eitt

